

[Rohrsted.]

i at yde en bistand på nuværende tidspunkt, også en bistand, som går ud over den bistand, vi allerede i dag yder gennem World Food Program eller verdensfødevareprogrammet, for det er jo sådan med bistanden gennem verdensfødevareprogrammet, at den formentlig allerede er allokateret til en lang række andre opgaver, så der her er tale om, at man må yde en ekstraordinær indsats i en ekstraordinær situation for at redde menneskeliv og redde situationen for mange nødstedte i Afrika.

Jeg er også tilfreds med, at man vil drøfte hjælpens form, for det er nemlig sådan, at i det vestlige Afrika vil det blive transportproblemerne, som bliver de største, og her må der vel være mulighed for fra dansk side at sætte ind. Et andet område, jeg godt vil nævne som en mulighed for bistand, er såsæd, idet der er tale om betydelig mangel på denne, da reserverne er ganske opbrugt og fortæret af de nødstedte. Jeg takker for ministerens positive svar på spørgsmålet.

Marichen Nielsen: I Europaparlamentets møde i forrige uge i Strasbourg var man igen inde på de problemer, der er indeholdt i dette spørgsmål, og man var inde på initiativerne til afhjælpning af problemerne. Man opfordrede ved den lejlighed samtlige lande og regeringer i Fællesskabet til at tage initiativer i forbindelse med de katastrofale problemer, der er opstået, specielt i Afrika, og man opfordrede bl. a. til omgående fremskaffelse af fly til transport. Det drejer sig om transport af levnedsmidler, der i et vist omfang er opmagasineret i havne i Afrika, men hvorfra det kniber med at få dem frem til de ramte vestafrikanske områder. Jeg vil gerne bruge anledningen her til at spørge, om der er taget danske initiativer i anledning af denne opfordring fra Europaparlamentet.

Den fg. udenrigsminister (Anker Jørgensen): Det sidste spørgsmål, der blev rejst i forbindelse med en hjælpeaktion, nemlig spørgsmålet om, i hvilket omfang f.eks. Danmark kan assistere med fly, kan jeg ikke svare konkret på. Jeg er opmærksom på, at der er et problem her, og også opmærksom på, at man fra forskellig side har sagt, at det er en sag, der må tages op. Det

vil blive behandlet, når repræsentanten fra FAO-missionen kommer til København, som jeg før sagde, i begyndelsen af juni måned.

Jeg synes nok, jeg vil have lov at understrege, at dette at hjælpe ofte er en mere kompliceret ting, end folk almindeligvis forestiller sig. Alene dette kommunikationsproblem, som fru Marichen Nielsen peger på, fortæller os, at det ikke bare er et spørgsmål om at sige: vi er klar til at yde så og så mange tusinder eller eventuelt millioner af kroner, men det er også et spørgsmål om, hvordan man under helt andre vilkår end dem, vi kender her, kan tilrettelægge og organisere en hjælp. De tanker, som fru Marichen Nielsen har været inde på, vil imidlertid også indgå i regeringens overvejelser.

Rohrsted: Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at pege på et andet problem, som muligvis kan opstå i forbindelse med den danske bistand, og det er hele den indsats, som også inden for dette område kan ydes af ikke-regeringsorganer. Jeg tænker først og fremmest på Folkekirkens Nødhjælp, og her vil jeg godt sikre mig, når der nu ikke kan blive tale om nogen større dansk indsats end et beløb, som vel maksimalt er det, vi har afsat til humanitært hjælpearbejde på finansloven, at vi da i alt fald for at få så mange danske ressourcer frem holder os i nær kontakt med de private hjælpeorganisationer på dette felt. Det vil jeg gerne slutte med at opfordre til at man gør, så man sikrer en bred dansk indsats med bistand også af private.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgertiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Redegørelse af handelsministeren.

Handelsministeren (Erling Jensen): Med den redegørelse, jeg her skal fremlægge, har jeg ønsket at tage initiativet til en debat om erhvervspolitikken ud fra den betragtning, at det kan være nyttigt for folketinget fra tid til anden at tage en bred drøftelse af de aktuelle erhvervspolitiske problemer.

[Handelsministeren.]

Folketinget beskæftiger sig i sit løbende arbejde med en lang række forhold, der på forskellig måde øver indflydelse på erhvervenes vilkår. Disse forhold angår såvel den almindelige økonomiske politik som den direkte erhvervslovgivning på specielle områder. Det forekommer dog kun sjældent, at der er lejlighed til at behandle problemerne omkring erhvervspolitikken i sammenhæng. Jeg tror, at vi i folketinget bør tage en sådan drøftelse, helst i det mindste en gang i hver samling på linje med de principdebatter, der med mellemrum finder sted på andre områder som bl.a. finanspolitikken, udenrigspolitikken og markedspolitikken.

Jeg har også set en tilskyndelse til denne debat i den aktuelle situation, hvor erhvervenes organisationer på deres årsmøder, der falder tæt på denne årstid, giver deres synspunkter på erhvervspolitikken til kende, ligesom det har givet anledning til en del omtale, at nogle af vore store erhvervsvirksomheder i deres årsberetninger har gjort principielle synspunkter gældende, navnlig om fordelingen af samfundets ressourcer mellem den offentlige og den private sektor og om regeringens forslag til økonomisk demokrati.

Jeg skal på ingen måde gå i rette med de erhvervsvirksomheder, der benytter deres årsberetninger også til sådanne bredere anlagte erhvervspolitiske betragtninger. Tværtimod finder jeg det kun nyttigt, at både erhvervsorganisationer og enkeltvirksomheder også på denne måde tager del i den erhvervspolitiske debat. Lad os så nu få en debat her i folketinget og lad den afrunde forårets diskussioner på dette politisk og økonomisk så betydningsfulde område.

Skal jeg gøre nogle indledende bemærkninger om den aktuelle erhvervspolitiske situation, vil det være naturligt at tage udgangspunkt i konjunktursituationen i den os omgivende verden. Vor store og stadig stigende udenrigshandel gør os yderst følsomme over for de udenlandske konjunkturer og naturligvis ganske særlig over for forholdene i de lande, hvormed vi igennem vor udenrigshandel har særlig nær forbindelse. Vort medlemskab af EF og den økonomiske og erhvervspolitiske integration, der tilstræbes gennem dette samarbejde, har yderli-

gere øget denne vor afhængighed af de internationale konjunkturer.

Vi befinder os for tiden i en international højkonjunktur, en situation, som for vor indre økonomi rummer både positive og negative elementer. Væsentligst i den forbindelse er, at en international højkonjunktur giver den bedste baggrund for den stadige vækst i eksporten, der er så nødvendig af hensyn til vor valutariske situation, og efterhånden som vi afsætter henimod halvdelen af vor industriproduktion til udlandet, er gode afsætningsmuligheder til eksport også en helt afgørende forudsætning for optretholdelsen af et højt og stabilt internproduktions- og beskæftigelsesniveau.

Også den strukturtilpasning i vor udenrigsomsætning, som bliver nødvendig som følge af de ændrede markedsforhold, og som stiller betydelige krav til omstilling af produktion og afsætning i mange virksomheder, forløber langt lettere med gode afsætningsmuligheder under en international højkonjunktur.

Blandt de positive elementer tæller også, at vort bytteforhold i udenrigshandelen i hvert fald i højkonjunkturrens indledende fase i almindelighed forbedres, idet færdigvarer gerne stiger mest i denne periode. I 1972 forbedredes bytteforholdet således med ikke mindre end 5 pct. En negativ virkning på vort bytteforhold indtræffer gerne på det lidt senere tidspunkt i højkonjunkturren, hvor priserne på de råvarer, som vi må importere, for alvor begynder at stige. Det er den udvikling, vi befinder os i nu. Råvarepriserne er steget over en bred front og på visse områder i et omfang, som kan bringe de internationale råvareprisstigninger under Koreakrigen i erindring. Stigende importpriser fører uundgåeligt til, at også de indenlandske varepriser stiger, en prispåvirkning, vi ikke kan unddrage os, men man tør måske håbe på, at udviklingen i denne henseende har toppet. Man skal dog næppe regne med et almindeligt råvareprisfald, en udvikling, som vel heller ikke var at ønske bl.a. af hensyn til de økonomiske konsekvenser for de udviklingslande, der i så høj grad er afhængige af deres råvareeksport. Naturligvis er Danmark ikke alene om at bære byrden ved de stigende råvarepriser, men som et udpræget råvareimporterende land er dansk

[Handelsministeren.]

økonomi i denne henseende nok mere følsom end i de fleste andre lande.

Alt i alt har den internationale konjunktursituation givet vor eksport gode muligheder og med dens betydning for vor samlede økonomi også gode muligheder for at holde vor indenlandske produktion og beskæftigelse på et højt niveau. Eksporttallene viser, at vore eksporterhverv med initiativ og dygtighed har gjort god brug af disse muligheder. Situationen må i denne henseende karakteriseres som gunstig, og også forventningerne til udviklingen i resten af 1973 synes der grund til at bedømme med optimisme. Konjunkturbarometret over erhvervslivets forventninger til udviklingen i de kommende måneder viser, at virksomhederne over en bred bank forventer fortsat fremgang i både produktion og eksport. I femåret 1962—67 steg den danske industriproduktion mængdemæssigt, gennem produktionsindeksen, gennemsnitlig 5,2 pct. årligt. I femåret 1967—72 var stigningen 6,4 pct. årligt, og stigningen bliver stærkere i 1973. Den industrielle udvikling er altså ikke bremsset på grund af stigende offentlige udgifter.

Sammenlignet med andre vestlige lande ligger Danmark blandt de stærkest ekspanderende i dag — på højde med Vesttyskland og Frankrig; kun Holland har en noget stærkere stigning.

I andre lande er industriproduktionen steget væsentlig svagere i de sidste fem år. 4 pct. i Norge og Sverige og kun 3 pct. årligt i Italien, USA og Storbritannien.

De resultater, dansk industri har opnået ved egen hjælp, har kunnet forenes med stærkere lønudvikling end i de fleste andre lande. Det tyder jo ikke på noget særlig usundt erhvervsklima her i landet.

På nogle områder kan det dog knibe med at skaffe den nødvendige arbejdskraft til fuld udnyttelse af de forhåndenværende produktions- og afsætningsmuligheder.

Selv om dette giver vanskeligheder, befinder vi os dog i denne henseende i en gunstigere situation end de lande, som må trækkes med højkonjunktorens problemer for pris- og omkostningsudviklingen, men som samtidig har ledighed og svigtende udnyttelse af de produktive ressourcer.

Ingen tør være blind for, at en erhvervs-

politisk situation af denne karakter også rummer faremomenter. Den rummer risiko for, at den indenlandske konjunktur udvikler sig for hurtigt med et inflationært pres på priser, omkostninger og indkomster. Dette kan bringe vor internationale konkurrenceevne i fare. Næppe nogen regering i et vestligt land tør i dag opstille en så ambitiøs målsætning som at sikre stabile priser og omkostninger, og ingen har i hvert fald hidtil evnet at realisere en sådan politik. Målet kan næppe heller for dansk økonomi realistisk sættes højere end til at søge opnået, at priser og omkostninger her i landet ikke stiger hurtigere og mere end i de lande, vi i særlig grad må konkurrere med internationalt.

Gennem nogen tid har vi med hensyn til pris- og omkostningsstigninger befundet os i den øverste halvdel af de vestlige industrilande. Når vi ikke desto mindre stadig ser os i stand til at øge vor industrieksport i et tilfredsstillende tempo, må det skyldes, at vore eksporterende virksomheder har evnet gennem effektivitetsstigninger at kompensere for et stigende omkostningsniveau, selv om man ikke kan se bort fra, at der kan være en risiko for en svækkelse af vor relative konkurrenceevne.

En indenlandsk højkonjunktur, der er stærkere end den internationale, giver risiko for, at der efterhånden udløses tendenser til at trække de produktive ressourcer over i hjemmemarkedsproduktionen til skade for ressourceforsyningen af de eksporterende og de importkonkurrerende virksomheder. De virksomheder, der fortrinsvis sælger på hjemmemarkedet, vil i almindelighed have lettere adgang til at lade deres omkostningsstigninger gå videre i priser. Forlængelse af den gældende prislov til årets udgang giver os nogle måneder til at overveje, hvorledes vi bedst ved den fremtidige prislovgivning kan sikre, også at de eksporterende erhverv ikke bliver handicappede i kampen om de produktive ressourcer.

Et fundamentalt problem for erhvervslivets forsyning med produktive ressourcer er naturligvis den totale ressourcefordeling i samfundet, herunder først og fremmest mellem den offentlige sektor og erhvervssektoren og inden for den sidste sektor mellem bygge- og boligsektoren som en udpræget hjemmemarkedsproduktion og de eksporte-

[Handelsministeren.]

rende og importkonkurrerende erhverv. De problemer, der knytter sig hertil, er et centralt tema i debatten om den generelle økonomiske politik. Må jeg herom først understrege, at regeringen er enig i, at vi befinder os i en situation, hvor en afsvækkelse af stigningstakten i ressourceforbruget i den offentlige sektor og i bygge- og boligsektoren er nødvendig, såfremt det øvrige erhvervsliv og navnlig eksportindustrien skal kunne skaffe sig de nødvendige ressourcer til fuld udnyttelse af de gode internationale afsætningskonjunkturer.

Denne problematik er naturligvis ikke afledt af den aktuelle højkonjunktur, men fremstår som resultat af en økonomisk politik, der har været ført af skiftende regeringer op gennem 1960erne og vel særlig i den sidste halvdel af 1960erne, hvor udbygningen inden for den offentlige sektor og herunder navnlig på det sociale område og inden for uddannelsen samtidig med en kraftig ekspansion af byggeriet førte til stigningstendenser i ressourceforbruget på disse områder, som med rette blev sat i relief i den første perspektivplan.

Den perspektivplanredegørelse, der nu er under udarbejdelse, og som ventes fremlagt her til efteråret — den såkaldte perspektivplan II — søger en samfundsmæssig helhedsvurdering, hvor erhvervslivets ressourcebehov stilles i relation til den offentlige sektors behov. På denne måde søger man at nå frem til et samlet billede af de samfundsmæssige udviklingsmuligheder. Så snart rapporten foreligger, er der grundlag for en meningsfyldt debat om den prioritering af ressourcerne, som tjener samfundet bedst.

Lad mig først pointere, at regeringen ikke ønsker at tage afstand fra de væsentlige træk i det sidste 10-års udvikling i den offentlige sektor. Efter socialdemokratisk opfattelse er denne udvikling, taget som helhed, udtryk for sociale fremskridt, og fra socialdemokratisk side vil man fremdeles på længere sigt prioritere sociale fremskridt højt. Men realistisk må udviklingen på disse områder navnlig i den nuværende situation afpasses efter landets samlede formåen, og regeringen er ikke uenig i den opfattelse, at et pusterum nu er påkrævet. Gennem budgetpolitikken må stigningstakten i forbruget af ressourcer i den offentlige sektor, staten

og kommunerne, bringes ned på et sådant niveau, at der frigøres nødvendig arbejdskraft og kapital til fortsat udbygning af erhvervssektoren. Imidlertid vil jeg gerne understrege, at selv om en sådan opbremsning inden for den offentlige sektor og også inden for bygge- og boligområdet fremstår som en erhvervspolitisk nødvendighed, må tilpasningen fornuftigvis gennemføres over nogen tid og opbremsningen ikke foretages for drastisk, hvis ikke for meget skal slås i stykker også over for erhvervene. Opgaven må være gradvis at frigøre ressourcer inden for den offentlige sektor og inden for byggesektoren, men ikke i et sådant tempo, at der opstår risiko for, at vi styrer ind i en økonomisk og erhvervsmæssig stagnationsperiode.

Problemerne omkring erhvervslivets ressourceforbrug samler sig især om kapital og om arbejdskraft.

Hvad kapitalen angår, kan ingen være uenig i, at investeringerne i industrien ikke har haft et tilfredsstillende omfang i de senere år. Det opsving, der fandt sted i 1969 og 1970, blev siden afløst af stagnation; men fra slutningen af 1972 har vi grund til at glæde os over, at der atter er en stigning på vej.

Finansieringen af industriens investeringer vil formentlig være et centralt debattema ikke mindst med hensyn til, ad hvilken vej yderligere kapital til en mere tilfredsstillende vækst i investeringerne bør fremskaffes. Fra erhvervsside lægger man helt overvejende vægt på fremskaffelsen af kapital til virksomhedernes selvfinansiering, og det er et stadig tilbagevendende tema fra erhvervslivets side, at en forbedret indtjening og bedre afskrivningsregler må anses som nødvendige forudsætninger for en passende høj grad af selvfinansiering. Jeg er ikke uenig i, at erhvervslivet må have mulighed for en vis selvfinansiering, men det forekommer mig, at man nogle steder måske er tilbøjelig til at accentuere dette synspunkt lidt for stærkt. Det er rigtigt, at selvfinansieringsgraden gennem den sidste halve snes år har været faldende, men det tør vist i almindelighed siges at være et helt karakteristisk træk for en industri i ekspansion, og niveauet for selvfinansiering i dansk industri ligger næppe heller i dag ugunstigere end i de fleste andre vesteuropæiske lande. De tal, der på det seneste er kommet frem

[Handelsministeren.]

om virksomhedernes indtjening, synes i øvrigt at pege imod en tendens til en fremgang i indtjeningssejnen. De regnskabstal, der ledsager virksomhedernes årsberetninger, og de stigende aktiekurser er udtryk for, at 1972 har været et godt år for mange virksomheder, og 1973 tegner nok for de fleste til at blive bedre end 1972.

Det er rigtigt, at regeringen sidste år havde planer om en forbedring af erhvervenes skattemæssige afskrivninger. Udviklingen medførte, at en lempelse ikke var forsvarlig, og på baggrund af højkonjunktoren er behovet for et sådant incitament til øgede investeringer måske heller ikke helt så stort netop nu. Men regeringen har ikke af den grund opgivet tanken om på længere sigt at fremme erhvervslivets investeringer gennem forbedrede afskrivningsmuligheder.

Selvfinansiering løser ikke alene kapitalproblemerne for et ekspanderende erhvervsliv. Kapitaltilførsel udefra som egenkapital eller fremmedkapital er nødvendig.

Udviklingen har nødvendiggjort en begrænsning af pengeinstitutternes samlede udlån; men i forbindelse hermed har regeringen aftalt med Nationalbanken, at der drages omsorg for, at pengeinstitutternes udlån til eksport erhverv prioriteres fremfor andre udlån.

Regeringen ser det i øvrigt som et helt centralt problem at sikre en rimelig fordeling af ejerforholdet til kapitaltilvæksten i erhvervslivet og kan derfor ikke acceptere, at den nødvendige kapitalakkumulation alene sker i virksomhederne og hermed overvejende forbeholdes det forholdsvis snævre udsnit af befolkningen, som ejerne af virksomhederne repræsenterer. Forslaget om økonomisk demokrati må ses i denne sammenhæng. De ansattes medejerskab vil betyde, at midler, der ellers ville undrages virksomhederne, nu bliver stående i disse.

Problemerne omkring erhvervslivets kapitaltilførsel har for regeringen såvel en økonomisk som en social dimension, og regeringens forslag til økonomisk demokrati har

det dobbelte sigte både at sikre den nødvendige kapitalopsparing i virksomhederne og samtidig skabe et bredere fundament i ejermæssig henseende herfor. Jeg synes, forslaget kunne fortjene en mere nuanceret debat. Lovforslaget ligger nu over til videregående behandling i næste folketingssamling, så der kan blive mulighed for en bredere forståelse og yderligere drøftelse af forslaget indhold og konsekvenser såvel for virksomhederne som for de ansatte.

For arbejdskraftsituationens vedkommende må regeringen med tilfredshed konstatere, at beskæftigelsen er så høj og arbejdsløsheden så lav som nogen sinde. Den industrielle beskæftigelse er øget med ca. 20.000 ansatte i løbet af det sidste år. I den aktuelle situation kan mangelen på arbejdskraft imidlertid være et problem på nogle områder.

Arbejdsmarkedspolitikken må utvivlsomt indrettes på i videst muligt omfang at afhjælpe behovet gennem den mest effektive udnyttelse af vore arbejdskraftressourcer. Det er endnu ikke muligt — så kort tid efter vort medlemskab af EF — at vurdere, i hvilket omfang vi kan regne med yderligere arbejdskraft fra EF-landene og fra de nordiske lande.

En effektiv udnyttelse af vore indenlandske arbejdskraftressourcer peger bl.a. mod omskoling og uddannelse, der kan fremme den faglige bevægelighed. Regeringens skattemæssige overvejelser har også et sådant arbejdsmarkedspolitisk sigte.

Det erhvervspolitiske klima i et land bestemmes primært af den generelle økonomiske politik, som sammen med de internationale konjunkturer er bestemmende for afsætningsmulighederne, omkostningsudviklingen og dermed for den relative konkurrenceevne over for udlandet. Hertil kommer, at intet erhvervsliv i et moderne samfund kan udvikle sig uden støtte i en erhvervslovgivning, der på en smidig måde formidler erhvervslivets relationer til det øvrige samfund.

Siden begyndelsen af 1960erne er der af

[Handelsministeren.]

skiftende regeringer udfoldet bestræbelser på at tilpasse erhvervslovgivningen til ændringerne i den økonomiske struktur.

Det er ikke her stedet at gennemgå denne lovgivning i enkeltheder, men skulle jeg nævne nogle eksempler, vil jeg pege på loven om Danmarks erhvervsfond, egnsudviklingsloven, de teknologiske støttelove, fondsbørslovgivningen, de næringsretlige og selskabsretlige love.

Loven om Danmarks erhvervsfond er stadig blevet udbygget i takt med de stigende krav bl.a. på eksportkreditens område, som udviklingen har medført. Også de med hjemmel i denne lov gennemførte foranstaltninger til støtte for erhvervenes produktivitet og til eksportfremme tror jeg erhvervslivet finder betydningsfulde.

Gennem egnsudviklingsloven er der skabt mulighed for en mere afbalanceret udvikling af erhvervslivet i de forskellige dele af landet og hermed er bidraget til løsningen af sociale og beskæftigelsesmæssige problemer i hidtil tilbagestående områder af landet.

Gennem fonden til fremme af teknisk og industriel udvikling er skabt basis for udvidet støtte til erhvervslivet på det teknologiske område. Denne støtte er nu fulgt op med de nylig gennemførte love om teknologisk service og om statens tekniske prøvenævn. Der er herigennem åbnet muligheder for en øget og samordnet støtte til teknisk udvikling, produktudvikling, teknologisk forskning m.v.

Den nye fondsbørslov har medført en effektivisering af børsens funktioner, som efterhånden kan få betydning for erhvervslivets adgang til anlægskapital.

De ændringer i de næringsretlige love, der fandt sted i 1960'erne, har banet vej for de strukturomlægninger i erhvervslivet, som nu er under fuld udfoldelse.

Denne modernisering af erhvervslovgivningen fortsætter. Om forslagene til ny lovgivning på aktieselskabsområdet har der vel kunnet herske divergerende opfattelser om enkeltheder, men, som jeg vurderer det, ikke i det almene sigte. Den bestående lovgivning stammer fra 1930; alle har været enige om, at en gennemgribende revision var påkrævet. Medarbejderrepræsentation i virksomhedernes ledelse og større åbenhed med hensyn til selskabernes regnskabsaflæggelse vil styrke

samarbejdet i virksomhederne og skabe bedre forståelse for erhvervslivets vilkår.

Gennem forslagene til en ny bank- og sparekasselovgivning, som vil blive forelagt her i tinget i næste samling, gennemføres mere ensartede arbejdsvilkår for de to store grupper af pengeinstitutter også med det sigte at skabe bedre vilkår for erhvervslivets finansiering.

Forbrugerkommissionen har afgivet en betænkning, der indeholder en række værdifulde tanker og forslag af stor betydning for forholdet mellem forbruger og erhvervsliv. Lovforslag på grundlag af kommissionens indstillinger, som erhvervenes og forbrugernes organisationer et endog meget langt stykke er enige om, vil også blive fremsat i folketingets kommende samling.

Regeringen lægger vægt på, at denne lovgivning gennemføres efter forudgående drøftelse med de berørte erhvervsorganisationer, med forbrugerorganisationerne og med arbejdsmarkedets parter.

Jeg mener, at vi med tilfredshed kan konstatere, at en overvejende del af den hidtidige lovgivning på disse områder har kunnet gennemføres med meget bred tilslutning, og jeg håber, at dette også må kunne blive tilfældet for den kommende lovgivnings vedkommende.

Dialogen mellem samfund og erhvervsliv er relativt vel udbygget på områder, der berører den generelle økonomiske politik. Ved udformningen af erhvervslovgivningen rådspørges også erhvervslivet gennem dets deltagere i kommissioner og udvalg. Jeg har endvidere tilstræbt ved orienteringsmøder med erhvervene at danne mig et indtryk af erhvervenes problemer i den aktuelle situation.

Erhvervslivets behov for tilpasning til de hastigt skiftende forhold i den omverden, vi bliver mere og mere afhængige af, og ikke mindst vor deltagelse i EF-samarbejdet skaber øget behov for kontakt mellem myndigheder og erhverv.

Sådanne kontakter med erhvervslivet om aktuelle erhvervsforhold skulle måske udbygges på en række områder og gives et mere konkret sigte.

Regering og folketing står over for betydelige erhvervspolitiske problemer. Vort udgangspunkt for disses løsning er godt og fundamentalt solidt. Vi er et land med bety-

[Handelsministeren.]

delige velstandsreserver, også i kraft af en veluddannet befolkning. Alle produktive ressourcer udnyttes fuldt ud, bl.a. fordi der i forhold til, hvad der er tilfældet i mange andre lande, hersker relativ ro på arbejdsmarkedet. Produktionen er i god vækst, og de resultater, vore eksporterhverv kan fremvise, dokumenterer konkurrenceevnen. Internationalt nyder dansk økonomi tillid. Kronkursen har klaret sig godt gennem det sidste års internationale valutakriser, og Danmarks kreditværdighed på det internationale lånemarked er urokket.

Jeg peger ikke på disse ting for at bagatellisere omfanget eller karakteren af de aktuelle økonomiske og erhvervspolitiske problemer. Vi har et klart behov for en justering af udviklingstakten mellem de forskellige dele af vor nationale økonomi, hvis vi ikke på længere sigt skal risikere at svække vore i øvrigt gode forudsætninger for fortsat fremgang. Denne justering må tage sigte på gennem tilbeholdenhed med ressourceforbruget i den offentlige sektor og i bygge- og boligsektoren at frigøre ressourcer — både arbejdskraft og kapital — til den fortsatte ekspansion inden for erhvervssektoren, som er det fundamentale grundlag, vi må bygge vor økonomi på.

Denne omgruppering af vore produktive ressourcer er en presserende opgave, men den må samtidig gennemføres såpas lempe- ligt, at resultatet ikke bliver økonomisk stagnation.

Vi må også søge tilvejebragt bedre styringsmuligheder over for centrale dele af vor økonomi med sigte på at kunne prioritere og styre ressourcefordelingen mellem samfundets forskellige sektorer mere effektivt, end det hidtil har været muligt. Den perspektivplan II, som nu er under udarbejdelse i et intimt samarbejde mellem centraladministrationen og erhvervenes og arbejdsmarkedets organisationer, og som vil foreligge til efteråret, vil få dette problem som et af sine centrale temaer.

Herigennem får vi utvivlsomt et godt udgangspunkt for fortsatte overvejelser om disse problemer.

Enhver regering må lægge afgørende vægt på et erhvervsliv i en sund udvikling som en fundamental forudsætning for vort sam-

funds trivsel. Jeg vil gerne hermed understrege, at regeringens erhvervspolitik ikke ensidigt vil være dikteret af ønsket om at fremme en så stor kvantitativ vækst i den fysiske produktivitet fremgang som vel muligt. Den økonomiske vækst og erhvervsudvikling må indpasses i en bredere samfundsmæssig sammenhæng, hvor endemålet må være at tilvejebringe et miljø, hvor almindelig menneskelig fremgang og trivsel sættes i højsædet.

Jeg har med disse betragtninger lagt mere vægt på at belyse erhvervspolitikken som en integrerende del af den økonomiske politik som helhed og mindre på at redegøre for mere specifikke erhvervspolitiske foranstaltninger. Det er min fornemmelse, at den debat, der antagelig vil følge om få dage her i folketinget, hovedsagelig vil, og efter min opfattelse også bør, samle sig om disse centrale problemer og mindre om de enkeltheder, som vi har så hyppig anledning til at beskæftige os med som en del af det løbende lovarbejde.

Hvad der er behov for nu, er efter min mening en debat rettet imod den fremtidige tilrettelæggelse af erhvervspolitikken på baggrund af de vilkår, der både på kortere og på længere sigt tegner sig for det danske samfund.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1970-71.

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXX) findes i tillæg B. sp. XXX i betænkning fra udvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sat- tes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.